

Maart 2025

GROENE VINGERS

nr. 40

<p>De winterwerkzaamheden zijn zo zachtjes aan vervuld. Gespit, gewoeld, onkruid verwijderd, gras gemaaid. Veel vrieskou hebben we niet gehad, dus sommige kluiten moeten nog fijn gehakt worden, maar met het voorjaar in zicht moet dat geen probleem zijn. Nu moet er nagedacht worden over het gewas, dat je wilt telen. De meesten onder ons hebben de zaden al binnen en trappelen van ongeduld om daadwerkelijk de tuin vol te zetten met zaaisels en plantjes. Nog even geduld. Misschien de laatste rommel uit de tuin verplaatsen naar de stort en een gedegen tuinplan maken. De laatste palmkool en boerenkool kunnen geoogst worden en op tafel gezet. Heerlijk smullen van de laatste stampot.</p>	<p>Voorwoord 1</p> <p>De laatste winterklussen 1</p> <p>Moestuin kalender 3</p> <p>Wortels zaaien 5</p>
--	---

De laatste winterklussen

Verwijder afgestorven planten, dode takken en bladeren die ter bescherming zijn blijven liggen. Let er op, dat je nooit de zieke delen van planten en bloemen in je tuin laat liggen. De bacteriën en virussen hebben in een mum al je nieuwe gewassen besmet.

- Fruitboom in februari of maart snoeien
Appel- en perenbomen hebben in februari-maart onderhoud-snoei nodig.

Kersen, pruimen, perzik en abrikozen snoeien vanaf mei. Dan is de kans op een schimmelziekte het kleinst.

- Nooit snoeien als het vriest.
- Zaaien kan vanaf half maart, afhankelijk van het gewas. De grond moet wel voldoende opgewarmd zijn.
- Bescherm je planten

-
- Sommige gewassen zul je moeten beschermen tegen vogels, bijvoorbeeld met vliesdoek. Ook kun je alvast stappen zetten om te voorkomen dat slakken je planten opeten.
- Groenten zaaien? Dan eerst wachten, dat de grond voldoende is opgewarmd. Ca. 12 graden.
- Takken altijd tot aan de basis (het punt waar de tak zich afsplitst) weghalen.
- Steil maar boven groeiende takken (waterloten) helemaal afknippen. Als je ze op de helft afknijpt, krijgen ze weer zijtakken.
- Zorg dat de kroon mooi open is, zodat zon en wind vrij spel hebben.
- Let op de verhouding oude en jonge takken. Uitgangspunt: vervang (als het nodig is) maximaal 20% van het oude hout door jong hout. Snoei oude takken tot op een jongere twijg. Zo blijft de vorm in de boom en houd je voldoende vruchtdragende takken over.
- Geef de boom na de snoei wat kaliumrijke mest. Dat verbetert de kwaliteit van de vruchten.

Moestuin kalender

Daar er aardig wat nieuwe tuinders zijn, is hier voor het gemak even de bijzonderheden voor het hele jaar op rij:

Januari

Tuinbonen, sla, zomerkolen en spinazie kunnen in een warme kas of op de vensterbank worden gezaaid en gekweekt. Het is nog te koud om al in de volle grond te zaaien.

Februari

In de kas kan er al wel veel worden gezaaid deze maand. Denk hierbij aan erwten, aubergines, broccoli, prei, bloemkool, meloenen, komkommers, spinazie, sla, tuinbonen, tomaten, radijs, uien, paprika's, pepers en spruitkool.

Zowel moestuingewassen als kruiden kunnen op de vensterbank worden voorgezaaid en later in het jaar de volle tuingrond in.

Maart

In maart kunnen de eerste gewassen direct de grond in. Denk hierbij aan spruitjes, radijs, spinazie, herfst- en winteruien, wortelen, doperwten, rapen, snijbiet, peultjes, prei, postelein, raapstelen en kapucijners. De temperatuur is dan hoog genoeg voor deze gewassen om te overleven. Mocht de grond toch nog net iets te koud zijn dan kan je deze afdekken met doorzichtig plastic voor een dag of tien.

De vensterbank kan deze maand de volgende groenten en kruiden al voorkweken: aubergine, komkommer, broccoli, paprika, peterselie, andijvie, postelein, prei, kervel en koolsoorten.

April

April is een echte zaai en plant maand. Plant de aardappels, aardbeien, asperges, bloemkool, broccoli en eerste slasoorten gerust in de volle grond. Uiteraard is de kas een veilige optie indien de maand koud uitvalt.

In de kas kan nu vrijwel alles worden uitgezaaid wat later in het seizoen in de volle grond kan worden uitgezet.

Mei

De gevoelige gewassen (zoals Aubergines, tomaten en paprika's) moeten indien je deze planten buiten wilt uitzetten een paar weken in de kas worden gehouden. Ze kunnen al wel in de volle grond in een kas worden geplaatst.

Ook in mei kan er van alles worden gezaaid in de volle grond: erwten, wortelen, sla, radijs, rucola, spinazie, bietjes, broccoli en spinazie. Let er bij courgettes, komkommers, meloenen, sperziebonen en maïs op dat je zeker bent dat de nachtvorst achterwege blijft.

Juni

Feitelijk is juni de maand waarin alles, wat nog niet geplant is, de grond in kan. Deze maand is vanwege de vochtige aard en warme temperaturen ideaal voor je tuin. Halverwege deze maand moet zomermaanden minder ideaal zijn om nog te starten met planten.

De gewassen die snel gaan groeien als ze korte of koude dagen beleven, zoals bijvoorbeeld, witlof, andijvie en Chinese kool, kunnen in juni worden gezaaid.

Juli

Gebruik de lege bedden van je moestuin voor het zaaien van groenten als radijs, rapen, pluksla, postelein, spinazie, tuinkers, rapen, wortelen, andijvie, paksoi en Chinese kool.

Augustus

De maand augustus is de maand waarin je gaat zaaien voor volgend jaar. Snijbietten, lente-uitjes en kolen lenen zich hier goed voor.

Verder kunnen sla, spinazie en radijsjes deze maand nog gezaaid worden voor het lopende seizoen. Als extra tip adviseren we om in lege vakken mosterd te zaaien. Dit verbetert de vruchtbaarheid van je moestuin.

Aardbeien, (herfst)bloemkool, winterprei, paksoi kunnen in augustus nog in de grond worden geplant.

September

Deze maand kan je voor het laatst radijs, tuinkers, snijsla en rucola zaaien. Verder kunnen spinazie, kropsla en veldsla worden gezaaid.

De rabarber kan worden geplant. Let er hierbij op dat ze heel veel ruimte nodig hebben. (minimaal een meter uit elkaar).

De knoflooktenen kunnen de grond in voor nieuwe knoflook volgend jaar en de eerste uitjes kunnen de grond in voor volgend jaar. Let er wel op dat je de juiste soort te pakken hebt, niet alle rassen zijn hier geschikt voor en ook moet de plek waar ze worden geplaatst beschut zijn en voorzien van een goede waterhuishouding.

Oktober

Halverwege oktober begint de tijd die zeer geschikt is om de fruitbomen te planten. Deze periode gaat door tot de grond bevroert. Let erop dat veel fruitbomen niet tweeslachtig zijn en zichzelf dus niet kunnen bevruchten.

Ook in oktober kunnen in de kas nog groenten worden gezaaid en de knoflook kan in de grond aan het einde van deze maand. In de kas zullen witte en Savoie kool en kropsla nog prima groeien.

November

De sjalotten en knoflook kunnen nog steeds in de grond worden geplant. Let er wel op dat het die dagen niet vriest.

Indien je een beschutte warme tuin hebt kan je tuinbonen voor de overwintering zaaien, anders beter wachten tot het voorjaar.

December

De wortelkluiten van de rabarber kunnen in december worden geplant, zorg er wel voor dat er een emmer op wordt geplaatst (met steen om te voorkomen dat deze niet wegwaait).

WORTELS ZAAIEN

Worteltjes zijn gezond, en lekker. Voor kinderen helemaal een belevenis. Je hebt er wel wat geduld voor nodig, want na het zaaien moet je wel 2,5 tot 3 maanden wachten voor je wat kunt oogsten. Maar de teelt is heel makkelijk, je hebt er weinig omkijken naar.

- Van begin maart tot eind juli kan je zaaien in de volle grond.

- Je zaait worteltjes (niet te verwarren met winterpeen) tussen begin maart en eind juli. Het voorzaaien van worteltjes in potjes is eigenlijk niet heel handig, wortels maken een lange wortel onder de grond, dus voor de teelt in een pot heb je een vooral heel diepe pot nodig. En doordat een wortel maar 1 heel lange wortel maakt, is ze heel lastig te verplanten.

Bij het verplanten kunnen er kleine vliegjes op de geur van het blad afkomen (wortelvlieg) die eitjes leggen bij de wortel, de larven eten vervolgens in de zomer van de wortel. Het gaat in principe allemaal veel beter als je gewoon meteen de zaden in de volle grond zaait. Dat het in maart nog koud is maakt voor een worteltje niet uit.

Direct in de volle grond dus. Worteltjes houden van een zonnige standplaats en een lichte en luchtige bodem (op zware kleigrond kunnen de wortelen niet heel goed recht naar beneden groeien en kunnen ze nog wel eens vertakken of heel stomp in plaats van puntig worden, dat maakt ze trouwens niet minder lekker hoor). Als de grond heel zwaar is kun je wat zand door de bovenlaag mengen zodat de grond toch wat luchtiger is.

Hoe zaai je worteltjes?

Maak een ondiep geultje in de grond en leg elke 3 centimeter 1 zaadje. Er zijn zaden te koop die in linten papier verwerkt zijn. Erg gemakkelijk en succes verzekerd. Heb je die niet. Pincet te leen op tuin 81.

Dek de zaden af met wat zand en geef de eerste weken regelmatig en voorzichtig water, zodat de grond net ietsje nat is. Worteltjes kiemen heel langzaam, het kan wel 3 of 4 weken duren. En dan is het zand waar je de zaden mee hebt afgedekt heel handig, want zo kun je goed zien waar de zaailingen boven de grond moeten komen.

Worteltjes hebben niet veel voeding nodig, als je arme grond hebt kies dan een meststof waar wat extra kali in zit, want kali is goed voor de ontwikkeling van de wortel (doe dat dan ongeveer 2 weken voor het zaaien). Geef af en toe water, tenminste.....als het niet regent.

Hoe oogst je worteltjes?

Als je de grond rond de worteltjes een halve centimeter weg veegt kun je de bovenkant van de worteltjes zien en als die dik genoeg is, (2 centimeter is een

mooi formaat) kun je het worteltje oogsten. In zanderige grond kun je dat doen door de wortel aan het loof voorzichtig uit de grond te trekken. Op zwaardere kleigrond kun je de wortel uit de grond halen door een spitvork of schep ongeveer 5 tot 8 centimeter naast het worteltje zo diep mogelijk in de grond te steken en zo de grond met wortel en al op te tillen.

Draai of snijd direct na de oogst de stengels met blaadjes van de wortel af. Als je het loof laat zitten, wordt de wortel na enige uren zacht. Oogst worteltjes zo kort mogelijk voor je ze gaat eten, dan zijn ze het lekkerst.

Maar je kan ze (zonder loof) ook nog heel lang bewaren in een emmer met zand op een koele plaats.